

Høringssvar:

Forslag til endringer i allmenngjøringsloven og sektorlovgivning med hensyn til skipsfart

Sortland Havn KF er en sentral aktør innen logistikk, fiskeri, havbruk, cruise og energi i Nord-Norge. Som tilrettelegger for maritime og sjørelaterte næringer, inkludert reiseliv, jobber vi for ytterligere vekst og utvikling av vår havn. Reiseliv utgjør sammen med andre nøkkelområder som gods, miljø og samfunn noen av hovedpunktene i vår strategi. Med vår strategiske beliggenhet i Vesterålen er vi et naturlig knutepunkt for befraktning både regionalt, nasjonalt og til kontinentet

Formålet med dette høringssvaret er å uttrykke vår støtte til tiltak som fremmer et rettferdig og anstendig arbeidsliv, beskytter arbeidstakerne, hindrer sosial dumping og motvirker lavlønnskonkurranse. Samtidig ønsker vi å belyse de potensielle konsekvensene lovforslaget kan ha på vår virksomhet og det lokale næringslivet.

Sortland Havn KF er utelukkende positiv til tiltak som kan fremme et rettferdig og anstendig arbeidsliv, beskytte arbeidstakerne, hindre sosial dumping og motvirke lavlønnskonkurranse.

Vi ønsker imidlertid å uttrykke vår bekymring angående det fremlagte lovforslaget. Lovforslaget vil medføre betydelige økonomiske og sosiale konsekvenser for Nord-Norge og Svalbard, spesielt med tanke på cruisetrafikken.

Det foreslås: «for cruiseskip som kommer fra eller som skal til utenlandsk havn, gjelder kravet om norske lønns- og arbeidsvilkår kun dersom over halvparten av seilasen målt i tid skjer i norsk territorialfarvann. Konsekvensene av dette vil med svært stor sannsynlighet bli at cruiseskipene, for å unngå kostnadsøkning og norske lønns- og arbeidsvilkår, vil droppe å seile videre til havnene lengst nord. Med dette lovforslaget vil staten direkte påvirke cruiseaktiviteten i Norge, med konkurransevridding til fordel for sørlige deler av landet.

Potensielle konsekvenser for Sortland Havn og Vesterålen:

- Cruisetrafikken står for en vesentlig del av havnens inntekter, med omtrent 10 % av inntektene som kommer direkte fra cruisetrafikken. Disse inntektene spiller en viktig rolle i finansieringen av videreutvikling og vedlikehold av annen havneinfrastruktur i kommunen.

- Det er viktig å se på cruisevirksomheten og annen havnevirksomhet som en helhet, da de er gjensidig avhengige av hverandre. Dette innebærer at reduksjonen i cruisetrafikken også påvirker andre aktiviteter og næringer knyttet til havnen.
- Fiskeri har historisk sett vært en bærebjelke i Vesterålens økonomi, mens turismen har gradvis vokst til å bli en betydelig inntektskilde for regionen. Disse to sektorene utgjør sammen en viktig del av inntektsgrunnlaget og sysselsettingen i lokalsamfunnet. Nedgangen i cruisetrafikken vil derfor ikke bare ramme cruisenæringen direkte, men vil også kunne ha ringvirkninger som påvirker både fiskeri- og turistnæringene negativt.
- Reduksjonen i cruisetrafikken kan føre til tap av arbeidsplasser, både direkte knyttet til cruisevirksomheten og indirekte i tilknyttede næringer som er avhengige av havnen.
- Flere planlagte investeringer kan stå i fare for å bli nedskalert hvis cruisetrafikken reduseres betydelig. Dette vil ha innvirkning på både kapasiteten og kvaliteten på tjenestene som tilbys i havnen.
- Erfaringene fra pandemiårene, hvor cruisetrafikken var fraværende, viste oss hvor viktig inntektene fra cruise var, både for havnen og private næringsdrivende. Det påvirket omsetningen betydelig, og understreket behovet for å opprettholde en stabil cruisevirksomhet for å sikre økonomisk levedyktighet.

Sortland Havn genererer betydelig reiselivsaktivitet i de fem Vesterålskommunene, samt i Lødingen. Et anløp til Sortland Havn betyr at turistene fordeles utover hele regionen, noe som skaper økonomisk aktivitet og arbeidsplasser i hele området. Samlet sett vil reduksjonen i cruisetrafikken ha betydelige konsekvenser for Sortland Havn og Vesterålen, både økonomisk og i forhold til infrastrukturutvikling.

Miljøaspekt og bærekraft:

Sortland Havn har gjort fremskritt innen miljøvennlig teknologi og bærekraftige tiltak. Styret ved Sortland Havn KF vedtok i 2023 et forprosjekt innen sirkulærøkonomi. Dette prosjektet er en del av vår grønne satsning og har som mål å minimere avfall og utnytte ressurser på en mer bærekraftig måte. En reduksjon i cruisetrafikken vil kunne svekke insentivene for videre investeringer i miljøteknologi, og dermed også arbeidet mot en mer bærekraftig cruisenæring.

Sortland Havn har, i samarbeid med andre cruisehavner og -rederier, arbeidet med seilingsruter som er tilpasset "slow cruising". Dette er et tiltak som reduserer utslipp fra skip under fart, og gjør det mulig å inkludere flere nærliggende destinasjoner. Slik lovforslaget er utformet, kan det motarbeide "slow cruising", slik at både miljøet og destinasjonene påvirkes negativt.

Cruisedestinasjoner over hele verden konkurrerer om å tiltrekke seg turister. Hvis lovforslaget fører til økte kostnader eller andre utfordringer for cruiseoperatører, kan det føre til at de velger andre destinasjoner fremfor Norge. Dette kan gi våre internasjonale konkurrenter en ufortjent fordel og svekke Norges posisjon i det globale cruisemarkedet.

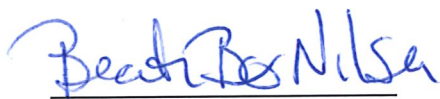
Sortland Havn KF oppfordrer igjen Nærings- og Fiskeridepartementet til å ta hensyn til de potensielle negative konsekvensene denne lovendringen kan ha for det lokale næringslivet. Det er avgjørende å opprettholde en forutsigbar og gunstig ramme for cruisetrafikken, slik at vi kan fortsette å utvikle og styrke Sortland som en attraktiv reiselivsdestinasjon for alle typer turister.

Vi oppfordrer til en grundig vurdering av de potensielle konsekvensene av lovforslaget før det vedtas. Det er nødvendig å veie opp de sosiale og økonomiske konsekvensene av lovforslaget og vurdere alternative løsninger. Vi foreslår å revurdere lovforslaget slik at det ikke gjelder for cruiseskip som har deler av ferden i norsk farvann. Dette vil kunne bidra til å opprettholde balansen mellom å sikre gode lønns- og arbeidsvilkår samtidig som man unngår unødige tap av arbeidsplasser og inntekter for lokalsamfunnene.

Vi ber også om at det tas hensyn til en endring av tidsrammen i lovutkastet. Å ha en fast tidsramme, for eksempel på 14 dager i stedet for basert på prosentandel av seilassen, vil kunne bidra til å redusere de potensielle negative konsekvensene for både cruisetrafikken og de berørte næringene. En fast tidsramme vil kunne gi forutsigbarhet for næringen samtidig som den opprettholder nødvendige standarder for lønns- og arbeidsvilkår.

Vi ber også om at hensynet til cruisetrafikken og dens betydning for finansieringen av annen vesentlig havneinfrastruktur blir tatt med i den videre behandlingen av lovforslaget, med tanke på at nedgangen i cruisetrafikken vil kunne påvirke både fiskeri- og turistnæringene negativt, som historisk sett har vært bærebjelker i Vesterålens økonomi.

Vi ser på dette som en svært viktig sak for regionen, kommunen, havnen og for alle aktører som er involvert i cruisetrafikk. Dette lovforslaget har potensial til å påvirke ikke bare økonomien og sysselsettingen på kort sikt, men også utviklingen av lokale attraksjoner og muligheten for å skape helårige arbeidsplasser i turistnæringen. Vi setter derfor stor pris på muligheten til å komme med våre synspunkter angående dette betydningsfulle lovforslaget.

Beate Bø Nilsen
Styreleder – Sortland Havn KF